

తలిదీవెన

రచన :

శ్రీమతి జానకిదేవి

[మానవుడు ఆశించిన దేది నెరవేరదు. కాని ఆశ అనేది పోదు. అది లేకపోతే జీవితమే లేదు. అన్నీ మన మనుకున్నట్లు జరిగితే దేముడెందుకు?]

అది రెండవ ప్రపంచయుద్ధం జరుగుతున్న కాలము. ప్రతిమానవుడు ఆ గడ్డురోజుల్ని యెదుర్కొని జీవిత నౌకను సాఫీగా కొనసాగించగలమా? అని ఆత్రుత చెందుతున్నారు. మహాధనవంతులు సహితము కొటుమిట్ట లాడుతూన్న ఆకాలంలో సామాన్యమైనవారిసంగతి ఎలావుంటుందో వూహించుకోవచ్చు. అటువంటిరోజుల లోనే మన పరంధామయ్య గారుకూడా తన జీవితనౌకను సంసారమనేసాగరములో యిడుతున్నారు.

పరంధామయ్య గారు బడిపంతులుగా ఉద్యోగంచేస్తూ పదేళ్ళ సర్వీసు పూర్తిచేసేరు. వెనుకాముందూ కానీ ఆస్తి లేదు. జానకమ్మ పరంధామయ్యకి అన్నివిధాలా తగిన భార్య. వచ్చేజీతపురాళ్ళన్ని నెలనాడు తెచ్చి భార్యకిస్తారు. ఆమె వుంది లేదూ అనకుండా గుట్టుతో సంసారం చేస్తుంది. ఈమధ్య మరీ కష్టంగా వుంది. పెద్దమ్మాయి రాధకు పెండిచేసి బాగా చితికిపోయారు. యెంత తక్కువలో చేద్దామన్నా ఈరోజులో కష్టమే. ముఖ్యంగా ఈ కట్నాలపిశాచం ఒకటి. ఎంత చదువుకున్నా, చక్కగావున్నా పిల్లనిస్తామంటే చాలు, ఎంత యిస్తారు అంటూ వ్రళ్ళ. ఏమిచేస్తాం. ఎదిగినపిల్లను ఎన్నాళ్ళు వుంచుకుంటారు. తాహతు లేకపోయినా, ఎక్కడో తల తాకటుపెటి అప్పు తేవడమూ, పెండిచేయడమూ, తరువాత అప్పులలో మునిగితేలకము-యిది ప్రతీ ఆడపిల్ల తలదండ్రులు తనుతూన్న భాదే. పరంధామయ్యకు నలుగురు ఆడపిల్లలు, ముగ్గురు మగపిల్లలు. పెద్దమ్మాయి రాధ పెండిచేసి నాలుగేండ్లయింది. మూడువేలు కట్నమిచ్చి మరీ చేశారు. తన బంధువులంతా తనకు అంతకట్నమిచ్చి చేయడానికి తాహతులేదూ అని, పోనీ అంత పెద్ద సంబంధమూ అంటే అదీకాదు. వాళ్ళు పరంధామయ్య లాంటివారే. రెక్కాడితేనే రోజు గడిచేది. అలాంటి వాళ్ళుకూడా మరీ తక్కువకు చేసుకోకపోతే మరేం చేస్తారు. ఈ కట్నంపుచ్చుకొని వాళ్ళ పాత బాకీలన్నీ తీర్చుకుంటారు మగ పెళ్ళివారు. ఏమైనా కట్నమియక తప్పదు. మూడువేలు కనీసపు కట్నం. లేకపోతే పిల్లకు మరీ పెండికాదు. పాపం, అందుచే పరంధామయ్యకు మూడువేలు ఇవ్వక తప్పిందికాదు. ఏదో పిల్లాడు బి. ఏ. ప్యాసుచేయడం, ఎక్కడో పదిరాళ్లు తెచ్చుకుంటాడు,

తన పెండ్లాన్ని పోషించుకుంటాడు-అని ఆయన అభిప్రాయము.

‘ఏమే! వంటయిందా!’ అని అడిగేరు భార్యను.

‘ఇదిగో! వడ్డిస్తున్నా, ముందు విభోజనం కానీయండి. తరువాత ఉన్నవాళ్ళకు వండుతాను’ అన్నది జానకమ్మ. ‘ఏం?’ అన్నారు.

‘మరీ కొటాబియ్యం లేవుకదూ! ఈవారంకొటా యిప్పుడిస్తారేమో? రామాన్ని పంపుతాను కొటుకీ.’ ‘పోనీ ఈపూటకి ఎవరినైనా అడగ లేకపోయేవా’ ‘మీ పిచ్చిగాని ఎవరిస్తారు? అందరికి వారపుకొటాలే కదా!’

‘నిజమే. ఒకవేళ వున్నా ఎవరూ ఇవ్వరు. మనం తీర్చేదెలా? పోనీ నాకు కొంచెం కాఫీ యియ్యి, అన్నం పసివాళ్ళకు పెట్టు’ అన్నారు నిట్టూర్చుతూ.

‘అదేమిటండీ! మీరు సాయంత్రందాకా రారుకదా, కాఫీత్రాగి ఎలా వెళ్ళిపోతారు. నేను తెప్పించి వంట చేస్తాగా అంది కాఫీలోకికూడా పంచదారలేదని చెప్పలేక. అదిమట్టుకు యెలా వస్తుంది? అదికూడా కంట్రోలే కదా! ఇవన్నీ పరంధామయ్యకు తెలికకాదు. కానీ ఏదో ఒకటి తిని వెళ్ళకపోతే భార్య బాధపడుతుందని ఎలాగో భోజనము అయింది అనిపించేరు.

‘ఇదిగో ఈ అయిదురూపాయిలు, మన కొట్టువానితో చెప్తాను, రామాన్ని పంపు. గోధుమలయినా తెస్తాడు’ అన్నారు బడికి వెళ్ళుతూ.

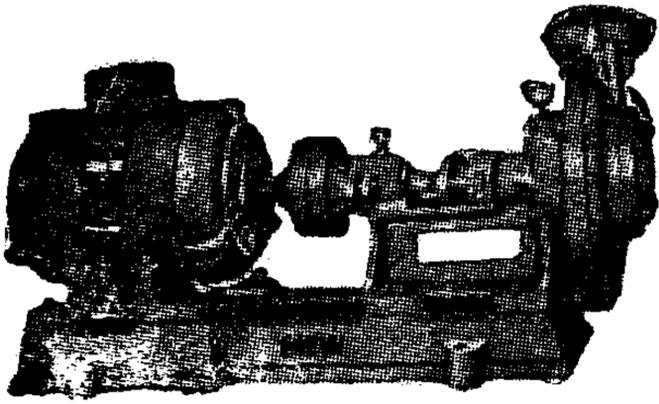
భర్త వెళ్ళినవైపే నిరాశతోచూస్తూ నిల్చుండి పోయింది జానకమ్మ. జీవితంలో కొందరికి అనుకున్నవేషి నెరవేరవు. కొన్ని తలలోకూడా తల్చునివి ఆకస్మాత్తుగా కలిసివస్తూంటాయి. ఇది సృష్టిచిత్రము. తన చిన్ననాడు ఎన్ని కలలుకన్నదీ, తన కలలన్నీ నిజజీవితంలో కలతగా తనయెదుటనే నిల్చిపోయేయి. యెప్పటికైనా తన ఆశలు ఫలిస్తాయా? లేక తనజీవితం ఇలాగే ముగిస్తుందా?

‘అమ్మా! నాకు స్కూల్లో మొత్తంమీదఫన్సుమార్కు వచ్చిందని మేష్టరుగారు చెప్పేరమ్మా’ అన్న కొడుకు మాటలతో మళ్ళీ యీలోకంలోనికి వచ్చింది.

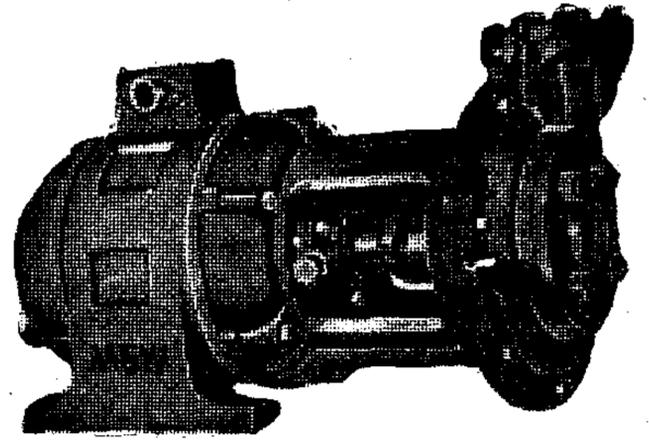
‘ఏమిటి బాబూ!’ అంది.

పంపులు **MAHENDRA** మోటారులు

మీరు ఎక్కువ పంటలు పండించుటకు

మహేంద్ర

11x5

పంపులు, మరియు మోటారులను ఆమర్చండి.

“మహేంద్ర” ఎలెక్ట్రిక్ మోటారులు, మరియు సెంట్రీఫ్యూగల్ పంపులు, మోనో బ్లాక్స్, అన్ని సైజులలోనూ లభించును.

వివరములకు

MAHENDRA ENGINEERING WORKS,

6/433, P. N. PALAYAM, ROAD, PULIYAKULAM, COIMBATORE-18.

‘నాకు ఫస్టుమార్కు వచ్చిందమ్మా’ అన్నాడు రామం. మబ్బులో చంద్రుడిలాగ కాంతిలేని నవ్వు ఒకటి నవ్వింది జానకమ్మ.

‘నీకు మంచిమార్కులు రావాలి రామం. నువ్వు పెద్ద పెద్ద చదువులు చదవాలి. మాలా నువ్వవకూడదు. నీ భవిష్యత్ ఎంతో బాగుండాలి. నిన్ను నలుగురూ పొగడాలి. అప్పుడే-అప్పుడే మీ అమ్మ ఆశలు నెరవేరుతాయి. అని ఆవేశంతో అంటున్న అమ్మమాటకు విభ్రాంతిలో చూస్తూ నిల్చుండిపోయేడు రామం.

‘అమ్మా! ఆకలేస్తుందమ్మా.’

‘అయ్యో! నామతి మండిపోను. చూడునాన్నా! మన నెటికొట్టుకు వెళ్ళి ఈవారం కోటా వచ్చిందేమో చూడు, అంది’ తన నూకలు అంతటికి ఫస్టువచ్చేనన్న సంతోషముతో ఒక్కపరుగుతీసేడు రామం.

కాలచక్రం మనకోసం ఆగదు. దానిపని అది చేయడమే దాని అత్యుద్దేశం. కాలగర్భంలో నురికొన్ని సంవత్సర

ములు దొర్లి పోయేయి. రెండవ అమ్మాయికి పెండ్లిచేయడమూ, రామం డాక్టరు అవడమూ, పరంధామయ్య గారు ఫించను పుచ్చుకోవడమూ ఒక్కసారే జరిగేయి. తనకు వచ్చినసొమ్ముతో శశిబాధ్యత తీర్చుకున్నారు పరంధామయ్య. అంతవరకు బాగానేవుంది. తరువాత యీ దుర్లుటన జరగకపోతే యీకథ యింతతో సమాప్తమయ్యేది. కాని పైన జరిగినసంఘటనలన్నీ ప్రతి జీవితంలో సాధారణంగా జరుగుతూనే వుంటాయి.

రామం డాక్టరై రెండుచేతులతోను సంపాదిస్తున్నాడు. జానకమ్మ మనస్సు ఇప్పుడు చల్లపడ్డది. కాని, భగవంతుడు అలా ఎన్నాళ్ళో సాగనీయలేదు. ఇంతలో దుష్టచెనా మనపై దండెత్తడమూ జరిగింది. మనతోటి సోదరులు వేలకువేలు యుద్ధభూమికి ఉరికేరు. వారి ప్రాణరక్షణారం యెన్నో ఆస్పత్రులు వారికి ప్రభుత్వం కలుగజేసింది. ప్రతి డాక్టరునీ, నర్సునీ వచ్చి వారి ప్రాణదానం చేయమనికోరేరు, రామానికికూడా ప్రభుత్వ

సందేశం వచ్చింది. తనలాంటి యువకుడు దేశమాతకోసం ప్రాణాలు సయితం వడ్డి పోరాడుతున్న తనతోటి సోదరులకు సేవజేసి తన ఋణం తీర్చుకుందామని నిశ్చయించుకున్నాడు రామం.

‘అమ్మా! నా భవిష్యత్ నువ్వు కోరుతున్నావు కదూ!’

‘అదేంటి రామం, అలా అడుగుతావు. నా ఆశలన్నీ, నీ భవిష్యత్తుకే కదా.’

‘అందుకేనమ్మా, నాకు ఇప్పుడు మంచి అవకాశం వచ్చింది.’

‘ఏమిటి బాబూ?’

‘నేను మన సైన్యంలో డెబ్బలు తగిలినవారికి ప్రాణదానం చేయుటకు మిలటరీ డాక్టరుగా వెళుతున్నాను.’

‘బాబూ! నీవు యుద్ధంలోనికి వెళతావా?’ అంది బెదురుతూ.

‘యుద్ధానికి కాదమ్మా! యుద్ధంలో గాయములు తగిలిన సైనికులకు చికిత్స చేయుటకు వెళుతున్నానమ్మా’ అన్నాడు.

‘అంటే ఇంచుమించు నీవు కూడా యుద్ధభూమి సమీపానికే కదూ?’

‘కొంతవరకూ అంతే.’

‘నేను దీనికి సమ్మతించలేను బాబూ.’

‘అమ్మా! నీకొడుక్కి పెద్దపేరు రావాలని నీవు కోరుకోలేదా?’

‘నిజమే, కాని నిన్ను యుద్ధభూమికి పంపాలని నే నెన్నడూ అనుకోలేదు.’

‘తల్లీకొడుకు లేమిటో సంభాషిస్తున్నారు’ అంటూ పరంధామయ్య వచ్చారు.

‘ఏముంది, మీకొడుకు మిలటరీ డాక్టరుగా వెళతాడట.’

ఎవరూ? మన రామమే!

‘అవును నాన్న, మాలాంటి వాళ్ళమే వెనుకంజవేస్తే ఎలా? ప్రభుత్వంవారు ప్రతి ఆసుపత్రికి వచ్చేవారెవరైనావుంటే రమ్మని సందేశం పంపారు. మీరు అమ్మకు నచ్చ చెప్పండి.’

‘మనవాడు గొప్పవాడవుతానంటే వద్దంటావా? మనం ఆశించేది అదే కదూ. వెళ్ళనీ అన్నారు పరంధామయ్య.’

‘ఏముండీ! మీరూ అలాగే అంటారా?’

‘నీకు తెలియదు, వాడికేమీ భయములేదు, వెళ్ళనీ అన్నారు. తండ్రి కొడుకులు ఆనందంతో కాగలించుకున్నారు. జానికమ్మ శిలాప్రతిమలా నిల్చుండిపోయింది.

రామం నేపాలు వెళ్ళిపోయేడు. కన్నకొడుకు తెల్లినప్పటినుంచి జానకమ్మ మనస్సు సిమితాన్ని కోలుపోయింది. తన బలాన్నంతనీ రామం తనతో తీసికొనిపోయినట్లు అనుకోనేది. ఒక్కొక్కప్పుడు ఏదో ఆలోచిస్తూ కూర్చునేది. ఎంత ధైర్యం తెచ్చుకున్నా ఆమెకు మనశ్శాంతి లభించేదికాదు. మనశ్శాంతిలేకుండా మనిషి ఎన్నాళ్ళు జీవించగలడు? జానకమ్మ ఆరోగ్యం డెబ్బ తిన్నది. రోజురోజుకూ క్షీణించసాగింది. డాక్టరుచూచి టి. బి. అని చెప్పారు.

‘ఈవేళ ఎలావుంది నీవంటల్లో?’ పరంధామయ్య గారి ప్రశ్న.

‘ఇంకెలా వుంటుంది? నాకెలావున్నా బాధలేదు. నారామం క్షేమంగా వస్తే అంతే చాలు.’

‘ఆ! చెప్ప మరచేను, రామం వద్దనుంచి క్షేమంగా వున్నట్లు ఉత్తరం వచ్చింది.’

‘మీరు నాసంగతి వ్రాయలేదా?’

‘లేదు. వాడిని గాబరా పెట్టడమెందుకని వ్రాయలేదు.’

‘ఒక్కసారి రమ్మని వ్రాయండి.’

‘అలాగే! సంవత్సరం అయిందికదూ వెళ్ళి నెలవులిస్తారు. వ్రాస్తాను’ అన్నారు పరంధామయ్య. ఒక ప్రక్క భార్యకెలాగ వుంటుందోనని, మరొక ప్రక్క కొడుకు క్షేమంగా వస్తాడా అని ఆతని హృదయం కొట్టుమిట్టాడుతోంది. కాని తన బాధను వ్యక్తపరిస్తే భార్య యిప్పుడే ప్రాణాలు వదులుతుందని ఆయన భయం. అందుచేత మనసులోనే దిగ్మ్రుంకుతున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో పిడుగులాటివార వచ్చింది. రామం, మరి కొందరు డాక్టరుకలిసి టిబెట్టుదగ్గరవున్న సైనికులకు

చికిత్స చేయుటకు వెళ్ళుచుండగా ఒక మంచులోయలో రామం కాలుజారి పడిపోయి కనిపించలేదు. అన్నవారే పేపరులో పడింది. అదిచూచి పరధామయ్య కొయ్యబారి పోయారు. ఈనార తనభార్య కెలాచెప్పడం. చెప్పక చేసేదేముంది. రేపో నేడో తనకొడుకు వస్తాడని వెయ్యి కళ్ళతో యెదురుచూస్తున్న భార్యకు తా నేమనిచెప్పడం? కొడుకుజీవితం సుఖప్రథముగా జరుగునని కలలుగన్న తల్లి తనభార్య తనభార్య ఆశలు, తన ఆశలు వమ్ముచేసిన ఆ విధిని యేమనాలి? ఈసంగతి తెలిసి జానకితట్టుకోగలదా? ఏమైనా చెప్పితిరాలి. అందుకే తను బ్రతికివున్నాడు,

‘ఏమండీ, అలా వున్నారా? రామం క్షేమమా?’ అన్న జానకమ్మ మాటలకు సమాధానం చెప్పకుండా వూరు కున్నాడు.

‘మాట్లాడరేమండీ? నామనస్సు ఎందుకో ఆందోళనగా వుంది, తొందరగా చెప్పండి’ అంది.

‘మనరామం మంచులోయలో కాలుజారిపడి కనుపించలేదట.’

‘మనరామం కనుపించలేదూ? ఆయితే ఏమైంది?’

‘ఏమీ కాలేదు, వెతుకుతున్నారట,’

‘అంటే నారామం లేడన్నమాట!’ బాబూ రామం. అంటూ స్పృహతప్పి పడిపోయింది.

స్పృహతప్పి పడిపోయిన భార్యకు ముఖంపై నీళ్ళు జల్లి ‘చూడు! మనరామం వస్తాడు, నీదీవెన తీసుకుంటాడు, నీ ఆశలు నెరవేరుస్తాడు’ అంటూ అంతవరకు తన హృదయంలో దాచుకున్న దావాగ్ని పైకి వెళ్ళగక్కేరు ఆ బడితంతులు.

కొంత సేపటికి జానకమ్మ కళ్ళువిప్పి చూచింది. కాని మనచూపు కాదు. నారామం వస్తాడు. చిరంజీవిగా వుంటాడు. ఎన్నటికీ కనబడకుండా పోడు. బాబూ రామం నీవు చిరంజీవివి. నీ అమ్మ ఆశయాలు నెరవేర్చేవుదేశంలో మాతృదేశ రక్షణకొరకు తోటిసోదరులను కాపాడడానికి వెళ్ళేవు. నీకు ఏ ఆపద రాదు. బాబూ నేను ఎచ్చటవున్నా, నాదీవెన నీకు ఎప్పుడూ వుంటుంది. నీజీవితం సుఖప్రథముకావాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను. అంటూ ఈ వుత్తరం బాబుకీయండి అని ఒక కాగితం భర్తచేతిలో పెట్టింది. అంతే, ఆమాత్రుమూర్తి మరి లేదు.

మరొకవారం రోజులలో, రామం బ్రతికి, దేశానికి తనసాటి సోదరులకు ప్రాణదానం చేసినందుకుగాను పద్మశ్రీ బిరుదునిచ్చి సత్కరింపబడినట్లు, తమదేశానికి వస్తున్నట్లు తెలిగ్రాం వచ్చింది.

ఆ తెలిగ్రాంచూచి పరంధామయ్య భార్య ఫాటో వెళ్ళక వెళ్ళకు.

‘జానకి! నీరామం వస్తున్నాడు. నీ ఆశలు ఫలించేయి, చూడు’ అంటూ కండ్లనీరు పెట్టుకున్నారు.

‘నాన్నా! నేను వచ్చాను. అమ్మ ఏదీ?’ అన్న రామం పిలుపువిని నిశ్చేష్టులయ్యారు పరంధామయ్య.

తల్లి ఫాటోకువున్న పూలమాలనుచూచి రామం ‘అమ్మా!’ అంటూ తల నేలకేసి బాదుకున్నాడు.

వెనుకనుంచి ఒకహా సుం ఒకలేఖను అందించింది. ‘లే, నాయనా! మీ అమ్మ సందేశం చూడు బాబూ’ అంతదుఃఖము దిగమ్రింగి అమ్మ వ్రాసిన ఉత్తరం చదువుకున్నాడు. కండ్లవెంట అశ్రుధారలు కారుతూనే వున్నాయి.

‘అమ్మా! నీదీవెనలే నన్ను కాపాడింది. లేదు నీవు చనిపోలేదు. నామనస్సులోనే వున్నావు.’

నాన్నా! మన అమ్మ మన యింటనే ఉన్నది. అంటూ తండ్రిహృదయంమీద వాలిపోయేడు రామం. ఆ తండ్రి

ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు మహిళలు
 ఆధారపడునవి ఆరోగ్య అనారోగ్య
 పరిస్థితులలో
లో ధ్ర
 గర్భపోషణకు, సుఖప్రసవమునకు
గర్భ రక్షక
 వేవిళ్ళకు, మలబద్ధకమునకు “మాధీపల”
 రసాయనం
 ప్రసవానంతరం బలమునకు క్షీరవృద్ధికి
సా భా గ్య శొంఠి
 68 సంవత్సరములకు పైగా
 ప్రశిద్ధినొందిన ఔషధములు.
 కేసరి కుటీరం ప్రెవేట్ లిమిటెడ్.
 మదరాసు-14.
 ఏజెంట్లు:
 సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్ సీస్)
 విజయవాడ.